

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ & ΠΙΛΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

Στα χέρια της κυβέρνησης, λίστα με κτίρια του
Δημοσίου, που χρίζουν ενεργειακής αναβάθμισης

Την πρώτη λίστα με κτίρια του Δημοσίου, τα οποία έχουν τις προδιαγραφές για να ενταχθούν στην κοινοτική οδηγία που αφορά στην ενεργειακή τους αναβάθμιση έχει αποστείλει στο ΥΠΕΚΑ η αρμόδια Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας, όπως επισημάνθηκε στη διάρκεια του Επιχειρηματικού Φόρουμ:

ΣΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ: Η ΩΡΑ ΤΗΣ
ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ – ΩΡΙΜΑ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ ΕΡΓΑ, που διεξάγεται στο αμφιθέατρο του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Ωστόσο στις τοποθετήσεις τους εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης αλλά και των Εργοληπτών Δημοσίων Έργων ανέδειξαν τα προβλήματα που λειτουργούν ανασταλτικά στην επίτευξη προόδου στον τομέα αυτό, ο οποίος θα μπορούσε να αποτελέσει σημαντικό μοχλό για την επανεκκίνηση της ανάπτυξης με πολλαπλά οφέλη στην πραγματική οικονομία (δημιουργία θέσεων εργασίας, αντικείμενο για χιλιάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις κ.α.). Είναι χαρακτηριστική η παρέμβαση του Γενικού Γραμματέα της ΠΕΔΜΕΔΕ κ. Ευάγγελου Κασσελά, ο οποίος κάλεσε την Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων να επισπεύσει την εξαγγελία της για ενεργοποίηση της Ειδικής Υπηρεσίας Έργων.

Οι τοποθετήσεις

Ο κ. Γρηγόρης Γρηγοριάδης, από τη Διεύθυνση Αποδοτικής Χρήσης και Εξοικονόμησης Ενέργειας, αναφέρθηκε στην υπουργική Απόφαση Δ6/13280/07.06.2011 (ΦΕΚ Β' 1228) με την οποία έχει συσταθεί Μητρώο για την καταχώρηση των ΕΕΥ. Μάλιστα από τον περασμένο Απρίλιο το Μητρώο φιλοξενείται στο διαδικτυακό τόπο www.escoregistry.gr, στον οποίο από τις 25.09.2013 έχουν αναρτηθεί δύο υποδείγματα Συμβάσεων Ενεργειακής Απόδοσης.

Πιο συγκεκριμένα πρόκειται για τη σύμβαση εγγυημένης απόδοσης με τα εξής χαρακτηριστικά:

— Τη χρηματοδότηση του έργου αναλαμβάνει ο Πελάτης

*Η κυριότητα του εξοπλισμού ανήκει εξ' αρχής στον Πελάτη

*Η ΕΕΥ παρέχει εγγυήσεις για ελάχιστα επίπεδα εξοικονόμησης ενέργειας και οικονομικού οφέλους

*Η αμοιβή της ΕΕΥ είναι σταθερή αλλά σε περίπτωση απόκλισης από τις εγγυήσεις απομειώνεται

*Η ΣΕΑ μπορεί να λυθεί πριν από την προβλεπόμενη διάρκεια σε περίπτωση επίτευξης του συνολικού στόχου

Η δεύτερη σύμβαση είναι αυτή του διαμοιραζόμενου οφέλους με τα εξής χαρακτηριστικά:

*Τη χρηματοδότηση του έργου την αναλαμβάνει η ΕΕΥ

*Η κυριότητα του εξοπλισμού περιέχεται στον πελάτη μετά τη λήξη της ΣΕΑ

*Η ΕΕΥ δεν παρέχει εγγυήσεις για ελάχιστα επίπεδα εξοικονόμησης ενέργειας και οικονομικού οφέλους

*Η αμοιβή της ΕΕΥ είναι σταθερή αλλά σε περίπτωση απόκλισης από τις εγγυήσεις απομειώνεται.

Εκρηκτικές και μπερδεμένες χαρακτήρισε τις παραμέτρους μέσα στις οποίες πρέπει να λειτουργήσει η Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας, ο κ. **Δημήτρης Δημητρίου, Ειδικός Σύμβουλος της Γενικής Γραμματείας**. Στη διάρκεια της παρέμβασής του, τόνισε στόχος της Γ.Γ η οποία ιδρύθηκε μόλις το 2012 είναι να αποτελέσει τον μοναδικό φορέα καταγραφής του συνόλου της Δημόσιας περιουσίας. Όπως είπε χαρακτηριστικά κανείς δεν γνωρίζει το ακριβές μέγεθός της αλλά και την αξία της. Ο κ. Δημητρίου τόνισε ότι η Γ.Γ έχει ήδη ολοκληρώσει την καταγραφή του 95% της Δημόσια Περιουσίας δηλαδή 87.000 ακινήτων, εκ των οποίων τα 71.000 είναι ιδιοκτησίας του υπουργείου Οικονομικών. Από την μέχρι τώρα καταγραφή, καταρρίπτεται σύμφωνα με τον κ. Δημητρίου ο μύθος ότι το Δημόσιο έχει μεγάλα κτίρια και πολλά, καθώς από τα 87.000 ακίνητα, κτίρια είναι μόνο τα 15.000 και αυτό που ερευνάται είναι πόσα από αυτά είναι πάνω από 500 τ.μ προκειμένου να μπορούν να ενταχθούν στην οδηγία για ενεργειακή αναβάθμιση. Όπως είπε έως το τέλος Δεκεμβρίου θα έχει ολοκληρωθεί η καταγραφή από την οποία θα προκύψουν με μεγαλύτερη σαφήνεια τα κτίρια που έχουν τις κατάλληλες προδιαγραφές για ενεργειακή αναβάθμιση.

Ωστόσο το βασικότερο πρόβλημα για την υλοποίηση των έργων είναι ότι δεν έχει ακόμη ελεγχθεί η πιστότητα των στοιχείων των ακινήτων που έχουν δοθεί στην Γ.Γ καθώς σε αρκετές περιπτώσεις οι πληροφορίες δεν είναι σαφείς τόσο για το εμβαδόν του ακινήτου, τη χρήση του ή ακόμη και την νομική του κατάσταση και φυσικά την ενεργειακή του απόδοση.

Πάντως ο κ.Δημητρίου αποκάλυψε ότι έχει σταλεί ήδη μία πρώτη λίστα στο ΥΠΕΚΑ με 645 κτίρια για τα οποία προκύπτει με σαφήνεια ότι εμπίπτουν στην οδηγία, ενώ αυτή την εποχή

μελετάται ένας νέος νόμος ο οποίος θα διευκολύνει τη μίσθωση ακινήτων όπου πρωταρχικό ρόλο θα παίζει η ενεργειακή απόδοση.

Την εμπειρία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, για έργα ενεργειακής αναβάθμισης μετέφερε στο Φόρουμ ο κ. **Στάθης Ραγκούσης, Διευθύνων Σύμβουλος, Π.Ε.Τ.Α. Α.Ε. (Πληροφόρηση, Επιμόρφωση, Τοπική ανάπτυξη ΑΕ).**

Όπως είπε η Τοπική Αυτοδιοίκηση, αντιμετωπίζει προβλήματα οικονομικής βιωσιμότητας με την πλειοψηφία των Δήμων να είναι στο «κόκκινο» και με το ζόρι να εξασφαλίζουν τα λειτουργικά τους έξοδα. Έτσι όποια κεφάλαια περισσεύουν θα διοχετευθούν σε κλασσικά ανταποδοτικά έργα όπως τα δίκτυα. Ο κ. Ραγκούσης αναφέρθηκε στις αιτίες καθυστέρησης της υλοποίησης έργων ενεργειακής αναβάθμισης των Ο.Τ.Α. Όπως είπε αυτές είναι οι: Έλλειψη πόρων , τεχνογνωσίας, κουλτούρας του δύσκαμπτου θεσμικού πλαισίου αλλά και η αδυναμία της τοπικής αυτοδιοίκησης να δημοπρατήσει έργα. Επίσης υπάρχει έλλειψη «κατάλληλων» χρηματοδοτήσεων δηλαδή με ειδίκευση στην χρηματοδότηση έργου και με γνώση των ιδιαιτεροτήτων των Δήμων. Όπως είπε χαρακτηριστικά «υπάρχουν αδιάθετα κεφάλαια αλλά πολλές φορές οι τράπεζες δεν έχουν κατανοήσει που πάνε να επενδύσουν». Επίσης ανασταλτικός παράγοντας, είναι και το μέγεθος των έργων στους Δήμους όπου πολλά από αυτά είναι μικρά και δεν συμφέρουν οικονομικά τον ανάδοχο.

Ο κ. Ραγκούσης αναφερόμενος στις προϋποθέσεις για ωρίμανση και δημοπράτηση έργων τόνισε μεταξύ άλλων ότι πρέπει να εξασφαλιστούν πόροι για υπηρεσίες συμβούλου στους ΟΤΑ, να αξιοποιηθεί το Πράσινο Ταμείο, να απλοποιηθούν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ΣΔΙΤ για έργα ΟΤΑ και να εξασφαλιστεί η αποπληρωμή των επενδύσεων. Τέλος ο κ. Ραγκούσης επισήμανε την αναγκαιότητα προτυποποίησης των

έργων μέσω της υλοποίησης πιλοτικών έργων καθώς την ομαδοποίηση μικρών έργων ώστε να υπάρξει μεγέθυνση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

Σε σημαντικές λεπτομέρειες που αφορούν στη σημασία της εξοικονόμησης ενέργειας από τον κτιριακό τομέα αναφέρθηκε ο κ. **Ευάγγελος Κασσελάς, Γενικός Γραμματέας ΠΕΔΜΕΔΕ(Πανελλήνια Ένωση Διπλωματούχων Μηχανικών Δημοσίων Έργων).**

Όπως ανέφερε χαρακτηριστικά ο κτιριακός τομέας ευθύνεται για πάνω από το 30% των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στη χώρα λόγω κυρίως των ορυκτών καυσίμων για τη θέρμανση ειδικά στις μεγάλες αστικές περιοχές.

Ο κ. Κασσελάς αναφέρθηκε στα βήματα που πρέπει να γίνουν για την επίτευξη του εθνικού μας στόχου που αφορά στην υποχρέωση ανακαίνισης ετησίως του 3% των δημοσίων κτιρίων. Όπως είπε απαιτείται: ξεκάθαρο νομικό πλαίσιο, ενεργοποίηση, της δημόσιας αρχής – συγκεκριμένης υπηρεσίας που θα ασχολείται κατ'έξοχήν με αυτό το αντικείμενο και δημοπράτηση των έργων που θα προκύψουν με δημόσιους διαγωνισμούς.

Στο θέμα της χρηματοδότησης ο κ.Κασσελάς τόνισε ότι ο προϋπολογισμός δεν αφήνει αισιοδοξία ότι κάποια έργα ενεργειακής αναβάθμισης θα μπορούσαν να ενταχθούν στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, αλλά και τα προγράμματα ΕΣΠΑ δεν μπορούν να αποτελέσουν επιλογή, αφού το ζητούμενο δεν είναι απλώς η ένταξη αυτών των έργων σε ένα χρηματοδοτικό εργαλείο εις βάρος κάποιων άλλων έργων αλλά η δυνατότητα χρηματοδότησης όσο περισσότερων δημοσίων έργων γίνεται με στόχο την κινητοποίηση της Εθνικής Οικονομίας.

Ετσι, μένει το σύστημα παραχώρησης μέσω του οποίου θα προκύψουν περισσότερα έργα, τα οποία πρέπει να δημοπρατηθούν σε μικρά μεγέθη (π.χ. των 2 εκατομμυρίων ευρώ) ώστε η ανάληψή τους να γίνεται από μικρομεσαίες εργοληπτικές επιχειρήσεις.

Το βασικότερο όμως όλων, υπογράμμισε ο κ. Κασσελάς, είναι «να γίνει αντιληπτό η αναγκαιότητα επίσπευσης της υλοποίησης, του όλου προγράμματος και η ενεργοποίηση της Ειδικής Υπηρεσίας Κτιριακών Έργων, που εξάλλου ήταν και πρόταση του Γ.Γ Δημοσίων Έργων κ. Σιμόπουλου, από το καλοκαίρι, ώστε να υπάρξει και ενεργά η αρμόδια δημόσια αρχή που θα εξασφαλίσει τη διαφάνεια της διαδικασίας με τρόπο θεσμικό και θα προχωρήσει στον καθορισμό του πλαισίου ώστε να ξεκινήσει η δημοπράτηση των έργων αυτών.» Στο σημείο αυτό ο Γ.Γ της ΠΕΔΜΕΔΕ υπερθεμάτισε τονίζοντας την ανάγκη όλο το εγχείρημα να τεθεί υπό μία σκέπη που δεν μπορεί να είναι άλλη από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων όπως παλαιότερα λειτουργούσε το Υπουργείο Δημοσίων Έργων και έτσι η Ελλάδα απέκτησε σοβαρές υποδομές και δίκτυα.

Μια σειρά ερωτημάτων σε θεσμικό και πρακτικό επίπεδο έθεσε ο κ. **Ανδρέας Γερακάρης, μέλος Δ.Σ. ΣΑΤΕ (Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τεχνικών Εταιριών).**

Πιο συγκεκριμένα ο κ. Γερακάρης, αναφέρθηκε στα δύο υποδείγματα ΣΕΑ που έχει αναρτήσει η αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΚΑ τονίζοντας μεταξύ άλλων ότι δεν ορίζονται τα κριτήρια ανάθεσης, οι τεχνικές προδιαγραφές και πως προϋπολογίζεται η σχετική δαπάνη, δεν συνοδεύονται από αντίστοιχα υποδείγματα διακηρύξεων και δεν καθορίζεται τι στοιχεία παρέχονται από τον ΚτΕ μαζί με τα τεύχη

δημοπράτησης, ενώ έθεσε θέμα αναθεώρησης του υφιστάμενου ΚΕΝΑΚ.

Σε ότι αφορά την καταγραφή των κτιρίων του Δημοσίου ο κ. Γερακάκης τόνισε ότι τα κτίρια της Περιφέρειας και των Δήμων δεν έχουν καταγραφή και αξιοποιηθεί ενώ θέλοντας να τονίσει τους παραλογισμούς που πολλές φορές οι εργοληπτικές εταιρείες πρέπει να αντιμετωπίσουν ανέφερε ότι καλούνται να υλοποιήσουν ένα έργο με μελέτη π.χ του 2005 που αφορά σε έργο Περιφέρειας που προέβλεπε τη στέγαση 500^{ων} ατόμων και τώρα λόγω της κινητικότητας στο Δημόσιο Τομέα 180 υπαλλήλους.

«Έχουμε αρκετό δρόμο να διανύσουμε» είπε χαρακτηριστικά ο κ. Γερακάκης, τονίζοντας ότι όποιο θεσμικό πλαίσιο και αν προκριθεί είναι αναγκαίο αυτό να οριστικοποιηθεί μέσα από διαδικασίες που θα δοκιμαστούν από πιλοτικά έργα.

Στη διάρκεια της συζήτησης υπήρξε παρέμβαση από τον κ. **Αρη Παπαδόπουλο, Διευθύνοντα Σύμβουλο της εταιρείας ZEB αλλά και παρουσίαση της συμβολής του ΚΑΠΕ στην εξοικονόμηση μέσω της υλοποίησης πιλοτικών έργων. Και οι δύο παρεμβάσεις θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα www.a-energy.gr.**